

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס' 21/ב

מישיבת ועדת הכנסת ביום שלישי, כ' אדר
תשי"ג (17.2.1953) בשעה 8.30

נ ר כ ח ו: י. שפרינצק - יו"ר הכנסת
י. קליבנוב - סגן יו"ר הכנסת
ז. שפר - סגן יו"ר הכנסת

חברי הוועדה:

ד. בר-רב-האי - היו"ר
ב. אזניה
י. אורי
י. בר-יהודה
ש. בבה
ש. גרידי
י. הרדי
ס. וילנר
סאלח חסן ח'ניפס
ק. כהנא
ש. לורנץ
ע. מיטון
א. רזיאל-נאור
א. סטופ
ח. רובין
א. רימלט
י. שפירא

מוזמנים:

י. גורי - יו"ר ועדת הכספים
א. ציזלינג - חבר בוועדת הכספים
מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
ח. ליאור - מזכיר יו"ר הכנסת
ק. ארן - סגן מזכיר הכנסת
א. צידון - סגן מזכיר הכנסת
צ. קיסרון - יועץ משפטי לוועדת הכספים

ח ס ר ו:

סיף אל-דין אלזועבי
י. ניצני
ה. ברגר
א. כלפון
ד. צברי
י. רפאל

סדר-היום:

- א. תקציב הכנסת.
- ב. סיכומים והצעות של ועדת הכספים על דו"ח מבקר המדינה - צורת הדיון במליאת הכנסת והזמן שיוקצה לדיון.
- ג. העמדת השאלה "אישור שם סיעת חברי הכנסת למדן וליבשיץ" - בסדר-יומה של הוועדה.
- ד. קביעת זמן לדיון בהודעת שר המשטרה.
- ה. הצעת חבר הכנסת י. הרדי, להעמיד בסדר-יומה של הוועדה את שאלת ההופעות בחיי הכנסת פעלולות ליצור מסורת ונוהג חדשים.
- ו. ישיבות הכנסת בשושן פורים.

הצעת תקציב לסגן

מתיק	שם המתיק	פרטים
02		
10	<u>דברי הכנסת</u>	
101	משכורת	משכורת ילודים וחוספת מלשכתית = 14,400 חוספת יוקר = 6,200
201	נחישות	
202	משלחות	סחוך לארץ ולחוץ לארץ
203	אש"ל	
216	הטנקות	1) להוצאות לחודש = 3,400 ל"י 2) לבטוח 11% מ- 21,300 = 2,350
20	<u>מזכירות הכנסת</u>	
102	משכורת לעובדים " לקצין הכנסת ול"ומדים	(+2) 83 עובדים 1 קצין הכנסת; 3 מפקדי משמר; 14 שומרים; 11 סדרנים
	<u>התחנות הרגוליות</u>	
201	נחישות	
203	אש"ל	
204	החזקה מכוניות	החזקה 3 מכוניות
205	צרכי מזון	
206	הכפלה	הדפסת סמינוגרמות, הצעות חוק, הזמנות ועוד
207	דואר	
208	מלפון	
209	מברקים	
210	שכר יורה	
211	החזקה הבית	
212	א) כפרים וחוקים לוועדות ב) עובדים ג) קשריה	
213	מודעות ופרגומים	
215	בגדי עבודה	לפועלי נקיון ושליחים
216	קרן לרשות יו"ר הכנסת	
220	הוצאות שונות	מזנון: חה לוועדות ולעובדים = 750. אחרות = 100
221	מס מקביל וקרן השואה	א) 3% מס מקביל ממשכורת לעובדים ולשומרים ב) 1/2% קרן השואה ממשכורת כנ"ל ושכר עבוד לשכת הפרוטקול = 3,000; הכפלה = 1,800; אחרים ושעות נוספות = 4,320
222	שכר עבודה לעובדים זמניים וחלקיים	
223	הוצ' שונות בקשר לחמינות הבית	אמונים = 2,200; מדיח ליחידת המשמר ולסדרן
228	קורה לקצריים פרלמנטריים	
	<u>"דברי הכנסת"</u>	
301	הוצאה לאור	40 חוברות "דברי הכנסת" עריכת מפתח, כריכו
	<u>הוצאות הרגוליות</u>	
401	צילום משרדי	מכונה גסטטנר, מנינות כתיבה, מכונת חבור
א401	צילום בקשר לחמינות הבית	
402	הוצאת ומדור משרדי לכונן ליחידת הכנסת	משרדים = 3,600; יחידת המשמר = 960. צריף, הקמתו, שירותים והתקנות
29	רזרבה כללית	
999		

1952/53 תקציב לשנת

ל ש נ ה

ל ח ד ״

<u>ל"ג</u>	<u>ל"ג</u>	<u>ל"ג</u>	
232.000.-	255.600.-	21.300.-	
16.000.-	31.500.-	2.625.-	
15.000.-	15.000.-	1.250.-	
56.000.-	84.000.-	7.000.-	
<u>36.000.-</u>	<u>69.000.-</u>	<u>5.750.-</u>	
385.000.-	455.100.-	37.925.-	
=====	=====	=====	
144.000.-	162.000.-	13.500.-	
<u>24.000.-</u>	<u>57.600.-</u>	<u>4.800.-</u>	
168.000.-	219.600.-	18.300.-	
=====	=====	=====	
4.100.-	3.000.-	250.-	
8.300.-	3.600.-	300.-	
5.200.-	6.000.-	500.-	
2.400.-	4.620.-	385.-	
7.000.-	9.000.-	750.-	
840.-	2.400.-	200.-	
9.000.-	12.000.-	1.000.-	
360.-	600.-	50.-	
15.000.-	15.000.-	1.250.-	
6.000.-	10.800.-	900.-	
	600.-	50.-	
7.200.-	1.080.-	90.-	
	6.720.-	560.-	
480.-	480.-	40.-	
1.800.-	240.-	20.-	
1.200.-	1.800.-	150.-	
6.000.-	10.200.-	850.-	
3.000.-	6.600.-	550.-	
	3.480.-	290.-	
8.900.-	9.120.-	760.-	
1.200.-	6.780.-	565.-	
<u>960.-</u>	<u>960.-</u>	<u>80.-</u>	
88.940.-	115.080.-	9.590.-	4.580.-
=====	=====	=====	
32.000.-	30.000.-	2.500.-	תגרות
=====	=====	=====	
3.000.-	1.200.-	100.-	
	5.040.-	420.-	
1.200.-	4.560.-	380.-	
	<u>9.600.-</u>	<u>800.-</u>	
4.200.-	20.400.-	1.700.-	
=====	=====	=====	
<u>25.560.-</u>	<u>26.820.-</u>	<u>2.235.-</u>	
703.700.-	867.000.-	72.250.-	
=====	=====	=====	

א. תקציב הכנסת:

היו"ר ד. גר-רב-האי:
בשבוע שעבר דחינו את ההצבעה על תקציב הכנסת לשיבה זו. אך בינתיים נתעוררה שאלה חדשה: בשעתו הציע חבר הכנסת בר-יהודה לפנות לשר האוצר ולברר לפי איזה סדר נקבע התקציב הכללי (תקציב הכנסת נקבע לפי סדר של 165). מכיון שנפטר לנו, כי הסדר הכללי הוא 180, החלטנו לקבוע גם את תקציב הכנסת לפי זה. אך בינתיים, הגיע הסדר ל-181, ונשאלת השאלה: לפי איזה סדר יקבע התקציב.

ס. רוזטי:
אני מציע לקבוע, שלא יהיה צורך להחזיר את התקציב לוועדת הכנסת, במקרה של שינויים בסדר.

ס. ארנ:
הרזרבה שנקבעה לא תספיק.

היו"ר ד. גר-רב-האי:
אפשר לקבוע, כי תקציב הכנסת כפוף לכל השינויים שיחולו בתקציבים של יתר משרדי הממשלה.

ח. רוזנין:
אינני מסכים שתקציב הכנסת יהיה כפוף לשינויים בתקציבי משרדי הממשלה. הנוהג, אשר לפיו נוהגים ביתר משרדי הממשלה אינו מחייב את הכנסת באופן אוטומטי.

אינני מתנגד לכך, שלא יהיה צורך להביא למליאת ועדת הכנסת תיקונים בתקציב, ושועדת המסנה שבדקה את התקציב, תאשר כל תיקונים דרושים.

א. טטופ:
אני מציע להמליץ בפני יושב-ראש הכנסת והסגנים להוסיף פקיד נוסף לספריית הכנסת. חברי הכנסת לוחצים להסדר בספרייה, וספרן הכנסת טוען שחסר פקיד.

ס. רוזטי:
במקרה שוועדת המסנה לענייני הספרייה תמצא שיש צורך בפקיד נוסף - יש בשבילו מקום בתקן.

ח. רוזנין:
אני מתנגד להמלצה בקשר לספרייה. אני מעוניין מאד בספרייה, אך יחד עם זה אינני חושב שאני יכול להצביע בעד פקיד נוסף, מבלי לברר את המצב לאשורו.

ה. ח. ל. ט.

א. לאשר את תקציב הכנסת לסך 867.000.
ב. תקציב הכנסת כפוף לשינויים בסדר.

ב. סיכומים בהצעות של ועדת הכספים על דין-וחשבון מבקר המדינה -
צורת הדיון במליאת הכנסת והזמן שיוקצה לדיון:

היו"ר ד. גר-רב-האי:
לפי חוק מבקר המדינה הוטל על ועדת הכספים להביא בפני הכנסת את הסלצותיה בקשר לדין-וחשבון זה - והכנסת תדון עליהן. אינני מניח שקראתם כבר את הדין-וחשבון, ואינני מדבר לגופו של דבר, אלא על אופן הדיון.

17.2.1953

אופן הדיון בסיכומי ועדת הכספים
על דין-וחשבון מבקר המדינה

ד. בר-רב-האי:

ישנן שתי אפשרויות: האחת, להתעלם כרגע מהצעות המיעוט, ולקיים דיון בקריאה ראשונה על הצעות ועדת הכספים. לאחר זאת תועברנה הצעות לוועדת הכספים (אם גם רק באופן פורטאלי) והדבר יוחזר למליאת הכנסת לקריאה שניה ושלישית, ניסוק ההסתייגויות והצבעות.

האפשרות השניה היא, לקיים דיון כללי, בו יביעו את דעתם, נוסף למציעי הצעת המיעוט שבועדת הכספים, גם יתר חברי הכנסת, ובסופו של דבר תועמדנה ההצעות להצבעה.

י. גורי:

אני גורס שישנה אפשרות שלישית: בוועדת הכספים נתגבשה הדעה, כי איננו רואים את הצעותינו כחוק אשר עליו לעבור קריאה ראשונה, שניה ושלישית. זה גם אינו ענין רגיל אחר הטובא לפעמים לכנסת. זהו דבר מיוחד במינו, שטרם נוצרה בשבילו מסורת בכנסת, ועליו ליצור אותה עכשיו. הצעתו היא, שלאחר דברי הפתיחה של יושב-ראש הוועדה, ינמקו את הצעותיהם בעלי הצעות המיעוט, אחר-כך יתקיים דיון - לפי מספר השעות שתקבע ועדת הכנסת - ובסופו של הדיון תהיינה הצבעות.

אפשר יהיה להצביע סעיף סעיף, מסוים שיסגרו סעיפים שיש בהם הצעות מגבילות של המיעוט, או תוספות, וישנם סעיפים שאין חולקים עליהם.

א. ציזלינג:

הפעם, אין זה מקרה רגיל, כי זהו דין-וחשבון לאחר תקופה ארוכה, אלה הם שני דינים-וחשבונות. בוועדת הכספים היו חברים אשר טענו כי אין הם רושמים הסתייגויות, אם מתקיים דיון במליאת הכנסת, ועל-ידי כך ניתנת להם אפשרות מלאה להביע דעתם. מצד שני, אינני יכול להסכים לכך שההגנה על דעת המיעוט, בסעיפים שאינם כוללים, לא תהיה צמודה לסעיפים. אני מציע, למקרה זה בלבד, את הפרוצדורה הבאה:

(א) ויכוח כללי. אין מחזירים את ההצעות לוועדה, מסוים שהוועדה דנה כבר בהם.

אאאאאאאאאאאא

(ב) מייד לאחר הדיון ניגשים להצבעה, ואז ניתנת זכות הגנה ל-5 דקות על הצעות המיעוט. ישנן הצעות-מיעוט, שאוכל להגן עליהן בשעת הדיון הכללי; אך ישנן הצעות, שעל להגן עליהן לפני ההצבעה.

נוהג זה אינו צריך לשמש תקדים, מכיוון שהפעם זהו דיון על שני דינים-וחשבונות.

י. הררי: ברצוני לשאול, מדוע הגעתם למסקנה שיש לקיים הצבעה, לאחר הדיון?

י. גורי:

מבחינה פורמאלית, אמנם לא נאמר בחוק מה הכנסת צריכה לעשות. אך דבר זה נתון לשיקול דעתה של ועדת הכנסת. ההגיון טחייב שהכנסת תסכים משהו בנידון זה. לדעתי לא ייתכן שהדיון ייגמר בלי כל סיכום. אך מכיון שהחוק אינו אוסר על קיום הצבעה - ועדת הכנסת יכולה להחליט לכאן ולכאן.

ש. בנה: ..

בוועדת הכספים היו סיעות שלא הגישו הסתייגויות
מתוך הנחה שיתקיים דיון כללי בכנסת.

י. בבה:

לדעתי אפשר לשלב את הקריאה הראשונה והשניה
ולקיים דיון אחד. אך אינני מציע להוסיף זמן להנמקת ההסתייגויות.
בעלי הצעות-המיעוש יגנו עליהן תוך כדי הדיון הכללי - ואם יש צורך בכך,
אפשר להוסיף זמן לדיון.

י. בר-יהודה:

בחוק מבקר המדינה (הקודם) נאמר, כי הוועדה
תביא את הדו"ח יחד עם החלטותיה ועם הערות
שר האוצר לכנסת. אצלנו ישנה החלטה האוטומטית, כי החלטות ועדה מניחים על
שולחן הכנסת - ועל-כן, לפי הנוסחה הקודמת של החוק, לפני שתוקן, לא
היה כל דבר להצבעה.

לעומת זאת, הנוסח החדש של החוק אומר, כי תרון
בו הוועדה, ותגיש לכנסת את סיכומיה והצעותיה. כאשר מגישים הצעות לכנסת -
פירושו של דבר, שיש לאשר או לדחות הצעות אלו. כלומר: יש לקיים הצבעה
עליהן.

בתקיימה התייעצות אצל יו"ר הכנסת והסגנים,
בנוכחותם של שר המשפטים, יושב-ראש ועדת הכספים, מבקר המדינה ועוד
כמה וכמה אנשים, ודעת כולם היתה, כי יש לקיים הצבעה. לי נראה, כי
נוסח החוק בטרם בהחלט, וכי יש לקיים הצבעה על הצעות ועדת הכספים.

וכאן ברצוני לפנות בבקשה לחבר הכנסת בבה:
אל נא ישמח שלפני זמן קצר מאד, היה הוא נלחם יחד אתנו על כל שעה נוספת
לדיון, ואל נא יציע לקצץ עתה את הזמן.

אמנם, הפעם אפשר היה אולי לקצר בדרכים שונות
את הדיון, מבלי לפגוע בגופו של דבר. אך למען הסדר, מוטב שלא לעשות זאת
ולא לקבוע תקדים לפעם הבאה, כאשר דבר זה לא יהיה לתועלת העניין.

לכן, אני מציע לנהוג כפי שנוהגים בכל דיון
וקריאה בכנסת. יש לזכור כי מבקר המדינה אינו יכול, משום שהוא אינו
חבר כנסת או חבר הממשלה, להגיש בעצמו את הדו"ח שלו לכנסת; ועדת הכספים
היא שמביאה אותו לכנסת. זאת היא עושה בדיוק כשט שכל ועדה אחרת מביאה
הצעת חוק לכנסת. על-כן, יש לקיים דיון כללי - קריאה ראשונה - אחר-כך
יש להעביר את ההצעות לוועדת הכספים (אם גם רק באופן פורמאלי), ולאחר
הפסקה קצרה תתקיימנה הקריאות השניה והשלישית. כך נהגנו כבר כמה
פעמים, והחזרנו חוקים לוועדה, אם כי ידענו שהוועדה כבר דנה בהם.

אני מסכים לכך שיש לקצר, ועל-כן אני מציע
שמציעי ההצעות יבדילו ויאסרו לנו במפורש מה הן ההצעות המגבילות, שאותן
יש להצביע.

י. הררי:

עם כל הכבוד שאני רוחש ליושב-ראש הכנסת והסגנים,
כל מה שהוחלט אצלם אינו מחייב את ועדת הכנסת.

מה הן החלטות שהכנסת מקבלת? אין הכנסת מקבלת
החלטות ארטילאיות. במדיניות ונוף מקבלים החלטה כי רושמים את הודעת הממשלה
ועוברים לסדר-היום. אך כאשר מקבלים חוקים בכנסת יש לבצע אותם. מי
יבצע החלטות שנקבל בעניין זה? מה יהיה אם לא נבצע אותן? בחוק מבקר
המדינה לא נאמר דבר שהכנסת צריכה להתחיל על הדו"ח. לדעתי, ברגע שמבקר
המדינה העיר מה שהעיר - הערתו היא הערה ואין הכנסת צריכה להצביע עליה.
מבקר המדינה הוא גוף בלתי-תלוי בכנסת או בממשלה ויש להסתפק בהערותיו.

ועדת הכספים, בהתאם לחוק, מציעה הצעות וסיכומים,
וכל מה שעליה לעשות זה, להגיש הצעות וסיכומים אלה לכנסת. הכנסת רשאית
לקיים דיון עליהן או לקיים אותן.

י. הררי: הנה למשל סעיף האומר: "הוועדה רושמת לפנייה את הודעת ב"כ שר האוצר, כי כל עובד מדינה הנוסע בשליחות הממשלה לחו"ל, חייב להגיש דו"ח מפורט על הוצאותיו במשך חודש ימים מעת חזירתו ארצה".

מה אנו יכולים לעשות בסעיף זה? האם אנו יכולים להצביע שהוועדה לא רשמה לפנייה את ההודעה, או שההודעה לא נמסרה? מאן נקבעת עובדה, ואנו יכולים רק לקבל אותה לתשומת לבנו. ההצבעה בכנסת לא תוסיף תוקף לדו"ח או להצעות ולסיכומים, ואף לא נקיים הצבעה לא נגרע מתוקפם של אלה.

אני תומך בדיון, ובמיוחד משום שזה דיון ראשון על דו"ח מבקר המדינה, אך אינני יודע לשם מה יש לקיים הצבעות.

א. מטופ: אין ענין זה דומה לכל ענין אחר שהדבא בפנינו, או לכל הצעת חוק אחרת. אין לנו תקדימים ועל-כן, אני מציע להטיל על ועדה מצומצמת לברר את כל השאלה ולהציע לנו הצעות, כי בין-כך ובין-כך אינני חושב שנוכל לקיים את הדיון עוד בשבוע זה, כדי שחברי הכנסת יוכלו לעיין בחומר הרב הנכלל בהצעות והסיכומים.

היו"ר ד. בר-רב-האי: אינני חושב שהעדה כזו תמצא כל דרך אחרת, טאלה שהוצעו כאן.

י. אורי: אני מקבל את ההצעה הראשונה שיש לקיים דיון, שכל אחד יוכל להשתתף בו ואחר-כך תתקיימה ההצבעות. אשר להצעה לרחות את הדיון - אינני מסכים לה, כי לדעתי יש לסיים אותו עוד השבוע.

היו"ר ד. בר-רב-האי: יושב-ראש הכנסת הוא הקובע את מועד הדיון. עלינו רק לקבוע את אופן הדיון.

ש. בבה: חייב אני תשובה לחבר הכנסת בר-יהודה, אשר לא הבין את דברי כדאוי. הצעתי הייתה לאפשר לכל חברי הכנסת, גם אלה אשר לא הסתייגו בוועדת הכספים, להציע הצעות להצבעה. אילו הולטנו שבעלי ההסתייגויות ינמקו את הסתייגויותיהם, היינו מונעים על-ידי כך את האפשרות טאלה שלא הסתייגו להציע הצעות להצבעה.

א. רוזיאל-נאור: ההצבעה אינה על דו"ח מבקר המדינה, אלא על הצעות ועדת הכספים. עברתי על חלק מהן וראיתי ביניהן החלטות המעניינות אותי במיוחד. למשל: ספעל החלב. אני רוצה לדעת אם יוציאו אותן לפועל או לא יעשו זאת. אם ועדת הכספים ישובה על המדוכה, והחליטה שיש לבצע פעולה מסוימת - יש לדאוג לכך שהדבר אמנם ייעשה.

אשר לצורת הדיון. אני נגד דחייתו. אני חושבת שאנו צריכים פעם להשתחרר מן הפחח בפני ההסתייגויות. יש לאפשר לחברי ועדת הכספים, אשר הכניסו שם הצעות מיעוט (משום מה הן נקראות בשם זה ולא בשם "הסתייגויות"). (היו"ר ד. בר-רב-האי: ועדת הכנסת החליטה שהסתייגויות יש רק לחוקים). הצעותיהם מוכרחות לבוא לידי ביטוי. אני תומכת בדיון כללי, הבעת דעת המיניעט והצבעות. כל אחד מן המשתתפים בוויכוח יכול להכניס הצעות נוספות בשעת הדיון והן תועמדה להצבעה.

י. קליבנוב - סגן יו"ר הכנסת:

מוסד מבקר המדינה קיים במדינות רבות בעולם. על הדו"ח שלו יש לקיים דיון בכנסת, ואין להסתפק בדיון בוועדה בלבד - ומתיה זו ועדה חשובה כוועדת הכספים. הציבור הרחב רשאי לדעת - אאטא וזאת הוא עושה באמצעות הדיון בכנסת - כיצד מבצעים את פעולות הממשלה, כיצד משתמשים בכספים הנגבים ממנו ועוד.

דיון זה הוא מעניין ומחנך כאחד, כי הדו"ח מעניין מאד. לדעתי אין להגביל את הדיון לשעות ספורות בלבד, אלא יש להרחיבו.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

אני נוטה, מבלי לקבוע כרגע את מספר השעות שיוקדש לדיון, לשמחמן אפשרות רחבה לדון על הצעות ועדת הכספים. אחר-כך יוחזר הדבר לוועדה ושוב לכנסת להצבעה. יש לאפשר לכל חברי הכנסת, שאינם חברי ועדת הכנסת, אאטא לנסח את הצעותיהם בצורה המתקבלת להצבעה.

י. הררי:

רק בחוקים יש קריאה/שניה/שלישית. דבריים אחרים אין לקיים קריאות כאלו. אני אומר שאין לקיים הצבעה, אך אם כן מקיימים אותה, יש לאפשר למסתייגים לנכק את הסתייגותיהם.

י. שפירא:

ברצוני להבין את פירושן של שתי המלים "סיכומים והצעות" ומכאן אני בא למסקנה בקשר לפרוצדורה. ניקח את המלה "סיכומים". מבקר המדינה מציע, נניח, שפקיד מסוים אינו בסדר - יכולה ועדת הכספים לסכם, כי יש לפטר אותו. זהו סיכום. יכולים להיות דברים שהוועדה מסכמת, אך יכולים להיות גם דברים שהיא מציעה והכנסת בהרמת ידיים מקבלת את ההצעה או דוחה אותה. אך מה צריך להיות האפקט של החלטה כזו? אם דבר זה מחייב את הממשלה - הוא לא ייתכן, משום שאם זה דבר הקשור בתקציב, אי-אפשר לעשות זאת בשעה שדנים על דבר שאינו שייך לתקציב.

לכן, לדעתי הפרוצדורה בכנסת צריכה להיות כזאת: מגישים את הסיכומים ואת ההצעות למליאה ושם מתקיים דיון. ובזה אני תמים דעים עם סגן יו"ר הכנסת י. קליבנוב, שכאשר מגישים דבר לכנסת יש לו חשיבות ויש לדון בו. אך במה מסתיים דיון כזה? הכנסת יכולה להחליט שהיא מתקנת מלה מסוימת בהצעות, או שהיא שמעה את ההצעות ומקבלת אותן לתשומת לב, או שהיא מפנה את תשומת לב הממשלה לכך. חברי הכנסת, שאינם חברי בוועדת הכספים, יכולים להציע הצעות - אך להם לא תהיה ההזדמנות להתווכח עם חברי ועדת הכספים - והצעותיהם יועמדו להצבעה. אך אין כל מקום להחזיר את הדבר לוועדה.

י. בר-יהודה:

הפניתי כבר קודם לכן את תשומת לבם של חברי הוועדה, כי חוק מבקר המדינה תוקן, ולפי הנוסח החוזש מבישה ועדת הכספים את הצעותיה וסיכומיה לכנסת. פירושו של דבר: הכנסת מקיימת דיון בהם ומצביעה.

מבקר המדינה גומר את תפקידו בשעה שהוא מוסר את הדו"ח. הדיון שלנו הוא בהצעות ובסיכומים של ועדת הכספים.

ה ו ח ל ט

- א. לקיים דיון כללי בסיכומים והצעות של ועדת הכספים על דו"ח מבקר המדינה.
- ב. בסיומו של הדיון יועמדו להצבעה כל ההצעות - הצעת הרוב בוועדת הכספים, הצעות-המיעוט וכן ההצעות אשר יוכנסו בשעת הדיון.

ועדת הכנסת
17.2.1953
קביעת זמן לדיון בסיכומי
ועדת הכספים על ד"ח
מבקר המדינה

היו"ר ד. בר-רב-האי:

עלינו לקבוע את הזמן לדיון.

ג. אזניה:

אני מציע שהדיון יהיה סיעתי.

א. רוזאל-נאור:

לדעתי זוהי דוגמה של דיון שצריך להיות
לא סיעתי.

ח. רובין:

אני מבין שלמפא"י יש ענין שהדיון יהיה
סיעתי. אני מציע להקציב לו 30 דקה.

היו"ר ד. בר-רב-האי:

שוחחתי עם יו"ר ועדת הכספים והוא מציע
6 שעות.

א. רוזאל-נאור:

אני מציעה 10 שעות.

א. סטופ:

אני מבקש לפנות ליו"ר הכנסת בבקשה לדחות
את הדיון לשבוע הבא.

מ. רוזטי:

אני מקווה כי אפשר יהיה לפתוח את הדיון,
בדבר-הפתיחה של יו"ר ועדת הכספים היום.

ה ו ח ל ט

א. להקציב לדיון בסיכומי ועדת
הכספים על ד"ח מבקר המדינה
6 שעות.

ב. הוועדה פונה ליו"ר הכנסת בבקשה
לדחות את הדיון לשבוע הבא, בהתחשב
עם החומר הרב שהוגש לחברי הכנסת
בענין זה, וכדי לאפשר להם לעיין בו.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת: ההחלטה שקבלתם בענין זה אינה מהווה תקדים.
הנוהג הוא, שלאחר דיון במליאה מועבר הדבר
לוועדה, ורק לאחר זאת מתקיימת הקריאה השניה ההשלישית.

ג. אישור שם סיעת חברי הכנסת ח. למדן וד. ליבשיץ:

היו"ר ד. בר-רב-האי:

קיבלתי את המכתב הבא מחברת הכנסת ח. למדן:

"מאחר שהחלטה בכבר אי-אישור השם לסיעתנו
נתקבלה ברוב של שלשה נגד אחד, ובהמנעותם של כל יתר חברי הוועדה ובהעדרו
של נציג סיעתנו - הננו לבקש להעמיד את השאלה מחדש לדיון ולהכרעה בוועדה.
אמנם אין אנו רואים כל יסוד לטענה כאילו
השם "לאחדות העבודה" יש בו כדי לפגוע בחלק של חברי מפ"ם, המשמשים בשם זה
לא במסגרת הכנסת אלא בתוך מפלגתם הם בלבד, אך תוך התחשבות עם טענה זו
"לפנים משורת הדין" - הננו להציע תיקון לשם של סיעתנו, גם בהסתמך על
המסורת והנוהג של פרלמנטים אחרים. והתיקון הוא: תוספת כינוי והגדרה,
אשר לפי זה תקרא סיעתנו בשם "הסיעה הכלתית-תלויה לאחדות העבודה". הננו
מבקשים לדון בהצעתנו זו."

בהתאם לכך - נעמיד את הדבר בסדר-יומה של הוועדה.

ד. קביעת זמן לדיון בהודעת שר המשטרה:

הי"ר ד. בר-רב-האי: עלינו לקבוע זמן לדיון בהודעת שר המשטרה.

י. שפירא: אני מציע שהדיון יהיה בלתי-סיעתי.

הי"ר ד. בר-רב-האי: אני מציע 4 שעות.

א. רזיאל-נאור: אני מציעה 6 שעות.

ח. רובין: אני מציע 8 שעות.

ש. בבה: אני מציע 5 שעות.

ה ו ח ל ט

להקציב לדיון בהודעת שר המשטרה
5 שעות.

ה. הופעות בחיי הכנסת, העלולות ליצור מסורת ונוהג חדשים:

י. הררי: ועדת הכנסת עוד בכנסת הראשונה קיבלה כל מיני החלטות והלכות, אך מדי פעם בפעם, אין נוהגים לפי החלטות אלו ומשנים את הנוהג המקובל בבית.

דבר אחד לדוגמא: ההספד ליום מלאת 30 שנה למותו של נורדאו. אנו מבורכים באנשים דגולים ובגאונים, ואם נלך בדרך זו של המפדים - יהיה מקום לאלף בכל יום: היום זה נורדאו, מחר יהיה אלה ביאליק, מנדלי-מוכר-ספרים, טשרניחובסקי והרב קוק ועוד ועוד. לא הייתי אומר דבר על ההספד לנורדאו, אילולא חשתי ליצירת נוהג חדש זה.

דבר שני: למסגרת יום-ההולדת של הכנסת הוזמנו אורחים רבים, קציני צבא ופקידי ממשלה, שאין להם כל קשר עם הכנסת. רבים מהם, זוהי להם הפעם הראשונה שהם מבקרים בכנסת, ואילו עובדי הכנסת, לא הוזמנו למסיבה זו. אין צורך להזמין את העובדים לכל מיני מסיבות אחרות של הכנסת, אך דוקא ליום-ההולדת שלה היה צריך להזמיןם, דבר זה מפר את המסורת היפה שהיתה עד כה בבית.

וכשאני מדבר על מסורת, קיים עוד דבר. לא היתה מסורת עד כה, שלמסיבות אלו מזמינים אמנים. הפעם היה זה זמר ופסנתר, בפעם אחרת יתווסף לזה סקסופון, וכשמחילים בדרך זו - ההבדל בין האמנים והכלים השונים אינו גדול. לדעתי לא נאה הדבר, כי למסיבה בפרלמנט יוזמנו אמנים. טוב היה לשמור על המסורת היפה שלנו בכל הדברים האלה.

מ. נורוק: אינני יודע אם חברינו הררי הכיר את נורדאו בשעתו. זכור לי, כיצד הרצל אמר לי באוגוסט 1903, כי נורדאו הוא היוצר של הציונות הפוליטית. מי שהשתתף בקונגרסים ושמע את סקירותיו של נורדאו על מצב היהודים בעולם ודרישותיו כלפי חוץ, יודע שהוא יצר מפנה הסטורי בעם היהודי. והעולם הבלתי-היהודי ידע את נורדאו ולא את הרצל. לכן, אין כל השוואה בינו לבין האחרים.

י. שפרינצק ...

17.2.1953

הופעות בחיי הכנסת, העלולות
ליצור מסורת ונוהג חדשים.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

קראתי את כל הדברים האלה בעתונות.
לאחר זאת ברור היה לי, שאפשר היה
להכנס לחדרי ולשוחח עמי בשאלות אלו, מבלי לעשות להם פרסומת זו שעשע.

כל אותם הדברים, אשר עורר חבר הכנסת
הררי, אינם חוקי-יסוד בכנסת ואפשר היה לשוחח עליהם.

אתחיל מן הקל - האמנים והמסורת. מה
זו מסורת? - אני הוא שהנהגתי אותה, ואני הוא שבקשתי להזמין את האמנים.
ואינני רואה כל דע בכך, שאותו זמן שר את השיר על ירושלים או את השיר
"בשוב ה" את שיבת ציון". ואין מה להשוות אותנו לפולטנטיס אחרים. אין
זה פרלמנט - זו היתה הגיגה שהיושב-ראש והסגנים ערכו והזמינו אליה אורחים.
אין כאן כל חוקי יסוד - זוהי שאלה של טוב-טעם. אין זה ענין לדיון
בוועדת הכנסת, ואין זה ענין של מסורת - אלה הם דברים שאפשר לשוחח עליהם,
בעוד מועד/ההגיגה הבאה.

ועכשו לשאלת הקיפוח: אני מביין שחבר
הכנסת הררי רצה לבטא כאן את הערצתו לעובדים. אין כמובן היודע להעריך
את עבודתם. אני מתפאר וגאה במנגנון שלנו וכולנו מעריצים אותו - ולא
רק בכנסת. עבודת העובדים והעובדות היא לתפארת. אך הפעם עלה במדחי
רעיון - וכולם שיבחוהו: להזמין את כל המעבדות והישובים שלנו, אשר
במשך כל השנה טועמים הם טעם סבל וחוסר-עבודה. בדרך זו נפגיש אותם
עם הכנסת. אילו הזמנו את כולם היו אלה 200 כ"כ הישובים והמעבדות.
אך מכיון שלא היה מקום - הזמנו רק כ-80 כ"כ, ואמרנו כי בשנה הבאה,
איה נזמין את כולם. אילו הזמנו את כל העובדים - ואין אצלנו הפליות,
כאשר מטיינים - טזמינים את כולם בלי יוצא מן הכלל, מן המנקה, עד
לפעל הדרגה הגבוהה ביותר - אילו הזמנו את כולם, היינו צריכים לוותר
על כ"כ המעבדות. ועל-כן החלטנו כפי שהחלטנו: לא הזמנו את העובדים
והזמנו את כ"כ המעבדות. לא היתה כאן כל הפליה, לא היה בזה עלבון או
קיפוח ואני מבקש לא ליצור כאן מלחמת טעמות ביני, בין הסגנים והעובדים.
לא חשבנו שהענין הוא כל-כך חשוב וישמש חומר לפובליציסטיקה.

ועתה אעבור לשאלה הרצינית יותר:
ההספדים. בעתון נכתב כי חבר הכנסת הררי העלה את הבעיה של שינוי המסורת.
אני הוא ששיניתי אותה. היו כמה מקרים שצריך היה לוטר דברי-הספד:
למשל, הילדים שנספו באוירון; הבאת אפר הקדושים; נשיא הטרינה הראשון
הוספד.

אני יודע שנורדאו הפך לקטגוריה היסטורית.
הכרתי את נורדאו ואף היו ליניו חילוקי-דעות, אך לסלאת 30 שנה למותו -
צריך הייתי להספידו.

דברים אלה אינם צריכים לשמש נושא לדיון
בוועדת הכנסת. ישנם מקרים שיש לערוך הספדים - ודברי-הספד ייאמרו. אני
מציע לכם להשאיר דברים אלה ליושב-ראש הכנסת והסגנים. אלו הן שאלות
שבטוב-טעם. אני מציע לכם להסתפק בדבריו של חבר הכנסת הררי ובדברי
ההסבר שלי.

י. בר-יהודה:

אני מסכים לכך שלא יהיה דיון על מה שהיה.
אך אני מציע שוועדת הכנסת תקיים שיחה

על תפקידיה כסניור קונבנט.

י. הררי:

יושב-ראש הכנסת חזר והדגיש כמה פעמים שהוא
קרא את כל הדברים האלה בעתונות. אני
מתפלא על צורת ויכוח זו, על מה שהיה בעתון. אני לא מסרתי דבר לעתון,
ואני תמה שחברים מוסרים דברים אלה לעתונות. בדרך כלל, כאשר מעוררים
שאלה בוועדת הכנסת, אין עושים זאת משום שהעתון יכתוב על-כך או לא יכתוב.

ה ו ח ל ט

- א. ועדת הכנסת שמעה את הערותיו של
חבר הכנסת הררי ואת הסברותיו של
יו"ר הכנסת ומסתפקת בזה.
ב. ועדת הרוחם רואה צורך להייער שיחה על התהליך

ו. ישיבות הכנסת בשושן פורים:

הי"ר ד. בר-רב-האי:

כאשר מסרתי אתמול על החלטה שלא לקיים ישיבות כנסת בשושן פורים - צי בירושלים חל חג הפורים ביום זה - ביקש חבר הכנסת גוי-יהודה להעמיד את השאלה בסדר-יוסם של הוועדה.

י. בר-יהודה:

שושן פורים אינו חג רשמי. במדינת-ישראל יש חגים רשמיים, ורק אז אין הכנסת מקיימת ישיבות. אני מתנגד לביטול הישיבות בשושן פורים, ולדעתי דבר זה הוא בניגוד לכל מה שהיה מקובל אצלנו עד כה.

י. שפרינצק - יו"ר הכנסת:

פורים הפך להיות חג גיוול לילדינו. בירושלים חוגגים את חג הפורים בשושן פורים, וזהו חג פורים בשביל אנשי ירושלים. לא ייתכן, שבשעה שכל אנשי ירושלים יחוגו את החג, אנו בקיים את ישיבותינו כרגיל ולא נשתתף בשמחתם. אני מבקש מכם לא לבטל את חג הפורים בירושלים.

הי"ר ד. בר-רב-האי:

אני מציע להסתפק בהודעת יושב-ראש הכנסת.

ח. רובין:

אני מציע להצביע.

א. דיטלט:

אל נעשה עצמנו מגוחכים. אני מתנגד להצבעה.

ה ו ח ל ט

ועדת הכנסת מקבלת לתשומת לבה את ההחלטה שהכנסת לא תקיים ישיבות ביום ב', ט"ו אדר, שושן פורים. ישיבות הכנסת תתקיימנה בימים ג' וד' - ט"ז וי"ז אדר.

הישיבה ננעלה בשעה 11.10

=====